

حکمت متعالیه اگر درست چشیده شود دروازه‌ی ورود به عرفان ابن‌عربی است

شماره پرسش: ۲۵۱۳۹

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۸/۶/۳۱ ۰۸:۳۶:۴۳

متن پرسش

استاد گرانقدر سلام: شما بین فلسفه و عرفان کدام یک را اهم می‌دانید؟ و کدام یک را در راه رسیدن به حق و حقیقت بهتر و خطاناپذیرتر می‌بینید؟ آیا قبول دارید که حکمت متعالیه به واسطه استفاده از مباحث عرفانی مخصوصاً مباحث محی‌الدین ابن‌عربی، حکمت متعالیه شده؟ به گونه‌ای که آیت‌الله سید علی قاضی فرموده: «از میان عرفاً و واصلان کوی حقیقت، محیی‌الدین بن‌عربی در معرفت نفس و شهود باطنی فردی بی‌نظیر بود. بعد از مقام نبوت در میان رعیت احدی در معارف عرفانی و حقایق نفسانی در حد محیی‌الدین عربی نیست و کسی به او نمی‌رسد.» و همچنین آیت‌الله جوادی آملی هم فرموده: «محیی‌الدین ابن‌عربی در بین معاریف اهل عرفان بی‌همتا و در عمودین زمان خویش (از گذشته تا کنون) بی‌نظیر می‌باشد. بسیاری از مبانی حکمت متعالیه وامدار عرفانی است که ابن‌عربی پایه‌گذار نامدار آن می‌باشد.» و همچنین خود ملاصدرا فرموده: «منشأ دیگر تحول دینی در جهان اسلام به حتم عارف کبیر ابن‌عربی است، که واضع عرفان نظری در جهان اسلام است که به عقیده حقیر [ملاصدرا] اگر باعث رنجش اهل فلسفه نشود مقامی عظیم‌تر از بوعلی و فارابی دارد.» حال با این اوصاف با توجه به تفاوت‌های عرفان و فلسفه کدامیک مهمتر و از درجه بالاتری برخوردار است؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: آنچه فرموده‌اید کاملاً درست است. با توجه به همین نکات به این سخن فکر کنید که حکمت متعالیه اگر درست چشیده شود دروازه‌ی ورود به عرفان ابن‌عربی است. موفق باشید